

BĂSESCU, NOTA 4: CORIGENT LA EDUCAȚIE

MARIAN STAȘ

Președinte, Fundația CODECS pentru Leadership

www.lmt.ro

Întâi am zis să vă dau un 5 tras de păr, în loc de 4, punând pe taler vizita pe care ați făcut-o profesorului Vlădulescu, la Slobozia. La o judecată mai rece, însă, am decis să vă refuz creditul în alb al indulgenței promovării - indulgență nemeritată, după părerea mea. Strălucit calculat și comis cu instinct politic desăvârșit, gestul dumneavoastră nu a trecut, fundamental, de măiestria jocului emoțional al imaginii superficiale. Din opt la sută bani mai mulți pentru salarii, ați mutat conversația la unsprezece și jumătate - un nimic mai mic împins spre un nimic un pic mai mare. Și atât. Problemele Școlii nu au început cătuși de puțin să-și afle soluții o dată cu ieșirea dumneavoastră meteorică la scenă deschisă. Implicarea vă este în continuare aproape inexistentă, și deocamdată nu demonstrați decât că vă pasă mai mult de „băile de mulțime” - unele pigmentate cu sticle de șampanie lansate cu măiestrie, în direct, la orele maximelor audiențe. Din aceste motive acum primiți nota 4, rămânând, după un an, corigent la Educație. Asta e: de aici plecăm în anul de grație 2006, al doilea al mandatului dumneavoastră de Președinte.

2005 a fost, în contul dumneavoastră, un an ratat, irosit pentru transformarea Școlii ca sistem, cu componenta preuniversitară drept punct focal de grad zero. În ianuarie trecut, chiar la început, v-am spus că, **10-20 de ani de-acum încolo, Educația este proiectul public numărul 1 în România**, iar dumneavoastră - ca alesul dintâi al nației - trebuie să realizați acest fapt și să intrați în joc imediat, asumându-vi-l personal, în calitate de șef al statului. Motivul este dureros de istoric: **a treia mare transformare a Școlii românești moderne, după cea articulată de Spiru Haret în anii 1890-1900 și după reforma comunistă din 1948, încă nu a avut loc!** De șaisprezece ani ne încăpățânăm să rămânem încremeniți în halucinanta pildă a drobului de sare, contemplând tâmp o realitate educațională pe care o vedem că ne cade în cap clipă de clipă, incapabili să acționăm ferm, decisiv. Școala noastră funcționează acum după un model incorect, inadecvat - și anume (da, da, nu vă mirați!...) modelul comunist -, în profundă discordanță cu necesitățile timpului pe care îl trăim. Dacă veți analiza lucid, detașat realitatea sălilor de clase veți constata că, în profunzimea sa, educarea comportamentelor prin intermediul Școlii a rămas neschimbată față de anii copilăriei și adolescenței dumneavoastră. Iată de ce:

Pentru că, acum, Școala continuă să instruiască (*dacă o face!*) în proporție de 99% și să educe (iarăși, *dacă o face!*) în proporție de 1% - fix pe dos față de cum ar trebui! Ea nu cultivă și nu dezvoltă deprinderi și atitudini precum: curajul de a opta și de a decide; disciplina muncii intense, oneste, constante, pentru propria creștere și nu pentru a "da bine"; respectul față de valori precum încrederea, onestitatea, performanța autentică; forța de a învăța de la celălalt, atunci când simți că e mai bun ca tine. În schimb, continuă să înregimenteze mici plutoane de 25-30 de copii și să le treacă din clasa întâi până în clasa a douăsprezecea - cu bac cu tot! - prin modelul comportamental orwellian cultivat cu strășnicie de comuniști: toți, profesori și elevi - predând și învățând an după an aceleași 12-13-14-15-16-17 materii, multe și supraîncărcate; toți, profesori și elevi - recitând și memorând tone de cunoștințe inutile; toți, profesori și elevi - dând și luând note pe cât se ține minte; toți, profesori și elevi - premiind pseudo-performanța de tip "eu contra celuilalt", în loc de "eu, mai bun azi față de cum am fost ieri"; toți, profesori și elevi - reactivi, ascultători, făcând ce "li se" spune, cu instinctele asertive atrofiate de prea multa diateză pasivă ce le parazitează exprimarea și gândirea... Pe scurt, o Școală care, acum, este făcută doar pentru că "trebuie". O Școală care, acum, **nu cultivă Valorile acestui timp**. O

Școală care, acum, **nu folosește**. O Școală care, acum, **nu place**. Drept urmare chiulul, copiatul, șpaga și învățarea fușerită devin comportamente cu statut de norme ticăloase, reacții inconștiente de autoapărare față de un sistem educațional perceput ca exercitând - și pentru dascăli, și pentru elevi - o agresiune mocnită, continuă, implacabilă, cu puterea perfidei "picături chinezești".

Mai mult, Școala nu este pregătită să facă față Străzii. În mod normal, ar trebui ca transferul de atitudini și comportamente să fie dinspre Școală spre stradă, comunitate, societate. Acum se întâmplă exact invers: Strada invadează Școala, iar maneliștii au devenit modele pentru elevi. Școala comunistă nu trebuia să facă față asaltului de violență de pe micile ecrane și nici nu dispunea de mecanisme de rezonanță cu valorile democrației și libertăților individuale. De aceea modelul respectiv de "învățământ" (necum de "educație"), încă puternic prezent, este anacronic și generează haosul pe care îl resimțim din plin.

Ce ar trebui, însă, pus în locul Școlii de azi, ca să nu mai fie ca până acum? Și cum? Iată CUM: oferind profesorilor și elevilor oportunitatea de a face secundă de secundă, zi de zi, semestru de semestru, an de an, ALTCEVA! ALTFEL! Așa se creează alte comportamente și așa se schimbă controlat, în timp, infrastructura mentală a corpusului social. Și iată CE: dascăli cu vocație, făcuți altfel în universități; cariere profesionale didactice croite dinamic și atractiv; curricule aerisite, moderne, interdisciplinare; educație și practică de management și leadership pentru toți directorii unităților de învățământ... Nu insist aici pe chestiunea "ce-i de făcut": mergeți pe pagina de internet de la adresa www.lmt.ro și selectați secțiunea "**Școala pe bune**". Acolo găsiți proiectele: studiați-le pe îndelete, însușiți-le și puneți-le în fapt. Vestea frumoasă este că viziunea există și că ea articulează o transformare perfect posibilă, nedureroasă, care are sens logic și emoțional. Trebuie doar să vreți - atât, și nimic mai mult!

Închei, recapitulând enunțurile principale.

Primul. A treia transformare profundă a Școlii moderne ca sistem public în România, după Spiru Haret și după comuniști, încă nu a avut loc.

Al doilea. Educația este proiectul public numărul 1 în România în următorii 10-20 de ani, pentru că prin educație se schimbă infrastructura mentală a societății, iar această schimbare vitală, în concordanță cu valorile timpului nostru, încă nu s-a produs, după 1989.

Al treilea. V-am cerut să fiți și Președintele meu, deoarece eu v-am votat ca să vă asumați Educația ca pe proiectul de căpătâi al mandatului dumneavoastră; până acum n-ați făcut-o - prin urmare, pentru prestația din 2005 primiți nota 4. Deocamdată, sunteți corigent la Educație.

Așa: mai am un enunț, de final, pentru omul politic care sunteți. **În 2009, dacă veți candida pentru al doilea mandat de Președinte și veți trata Educația tot ca până acum, să știți că veți pierde alegerile "pe mâna" Educației.** *Trei sute de mii de dascăli... Trei milioane de copii... Șase milioane de părinți... Trei sute de mii de dascăli... Trei milioane de copii... Șase milioane de părinți... Trei sute de mii de dascăli... Trei milioane de copii... Șase milioane de părinți...*

Domnule Băsescu, vă cer să fiți și Președintele meu!

Iar dacă puteți, să trăiți bine!

București, 1 ianuarie 2006